

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

3. De tempore tentationie.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

dicunt, quod Christus ductus est in sanctam ciuitatem, non realiter, sed secundum imaginariam visionem: quidam autem dicunt, quod etiam ipsa ciuitas sancta, id est, Hierusalem, desertum dicitur: quia erat derelicta a Deo: sed hoc non est necessarium, quia Marcus dicit, quod solum in deserto tentabatur a diabolo: non autem dicit, quod solum in deserto.

¶ Super Questionis quadragesimae prima Articulum tertium.

ARTICVLVS III.

Utrum Christi tentatio debuerit esse post ieiunium.

Titulus clarus, In corpore vna conclusio: Conuenienter post ieiunium Christus tentari uoluit. Probat tripliciter. Omnia clara sunt.

q. praeced. art. 2.

Homi. 16. in euang. circa mcd.

In responsione ad secundum noli despicere expositione Bedae de tentationibus aliis ante illas tres nominatas: quoniam posuit saepe diabolus varias corporeas similitudines formare ad tentandum Christum; sicut legimus, quod ad tentandum Antonium transformauit.

In responsione ad tertium, habes duas responsiones. Alteram ex Ambrosio, quod diabolus recessit ulque ad tempus passionis per sua membra aperte pugna: alteram, quod per sua membra pugnando, rediit etiam tentans de tristitia, & odio proximorum: excitatio quippe tot aduersantia, & querentium eius morte, tentatio erat Christi ad odio habendum illos, & contristandum de illis prosequentibus.

AD TERTIVM sic proceditur. Videtur quod Christi tentatio non debuerit esse post ieiunium. Dicitur enim supra, quod Christum non decebat conuersationis austeritas: sed maximae austeritatis fuisse videtur, quod quadraginta diebus, & quadraginta noctibus nihil comederit: quia scilicet in illis diebus nullum omnino cibum sumpsit, ut Greg. * dicit, ergo non videtur, quod debuerit huiusmodi ieiunium tentationi praemittere.

¶ 2 Præterea. Mar. primo, dicitur, quod erat in deserto quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, & tentabatur a Satana: sed quadraginta diebus, & quadraginta noctibus ieiunauit, ergo videtur, quod non post ieiunium, sed simul dum ieiunaret, sit tentatus a diabolo.

¶ 3 Præterea. Christus non legitur, nisi semel ieiunasse: sed non solum semel fuit tentatus a diabolo: dicitur enim Luc. 4. quod consummata omni tentatione, diabolus recessit ab illo usque ad tempus, sicut ergo secundae tentationi non praemissit ieiunium, ita nec primae praemittere debuit.

SED CONTRA est, quod dicitur Matthæ. 4. Cum ieiunasset quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, postea esuriit & tunc accessit ad eum tentator.

RESPON. Dicendum, quod conuenienter Christus post ieiunium tentari uoluit. Primo quidem, propter exemplum: quia cum omnibus (sicut dicitur est *) imminet se contra tentationes tueri, per hoc quod ipse ante tentationem futuram ieiunauit docuit quod per ieiunium nos oportet contra tentationes armari, unde inter arma iustitiae Apostolus ieiunia connumerat, secundum ad Corinth. 6. Secundo, ut ostenderet, quod etiam ieiunantes diabolus aggreditur ad tentandum, sicut alios, qui bonis operibus vacant: & ideo sicut post baptismum, ita post ieiunium Christus tentatur, unde Chrysostomus * dicit super Matthæum, ut discas quam magnum bonum est ieiunium, & qualiter scutum est aduersus diabolum, & quoniam post baptismum non lasciuia, sed ieiunio intendere oportet, ideo Christus ieiunauit, non ieiunio indigens, sed nos instruens. Tertio, quia post ieiunium secuta est esuries, quae dedit dia-

gr. 1. Hierus q.

Homi. 13. in Matthæ. pau lo post prin. tom. 2.

Fobolo audaciam eam aggrediendi, sicut dictum est. * Cum autem esuriit Dominus (ut Hilarius dicit super Matthæ. 4.) non fuit ex surreptione inedia, sed natura suae hominem dereliquit: non enim erat a Deo diabolus: sed a carne vincendus, unde etiam ut Chrysostomus * dicit, non ultra processit in ieiunando, quam Moyses, & Helias, ne incredibilis videretur carnis assumptio.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod Christum non decebat conuersatio austerioris vitae, ut se communem exhiberet illis, quibus praedicauit, nullus autem debet assumere praedicationis officium, nisi prius fuerit purgatus, & in virtute perfectus, sicut & de Christo dicitur, Actuum 1. quod coepit Iesus facere & docere: & ideo Christus statim post baptismum austeritatem vitae assumpsit, ut doceret post carnem edomitam, oportere alios ad praedicationis officium transire, secundum illud Apostoli, Castigo corpus meum, & in seruitutem redigo, ne forte cum aliis praedicauro, ipse reprobus efficiar.

AD SECVDVM dicendum, quod verbum illud Marci, potest sic intelligi, quod erat in deserto quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, quibus scilicet ieiunauit: quod autem dicitur, Et tentabatur a Satana, intelligendum est, non in illis quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, quibus ieiunauit, sed post illos, eo quod Matthæus dicit quod cum ieiunasset quadraginta diebus, & quadraginta noctibus postea esuriit, ex quo sumpsit Tentator occasionem accedendi ad ipsum, unde & quod subditur, Et angeli ministrabant ei, consecutiuè intelligendum esse ostenditur, ex hoc, quod Matthæus quarto dicitur, Tunc reliquit eum diabolus, scilicet post tentationem, & ecce angeli accesserunt, & ministrabant ei: quod vero interponit Mar. eratque cum bestiis, inducitur, secundum Chrysostomum * ad ostendendum quale erat desertum, quia scilicet erat inuium hominibus, & bestiis plenum. Tamen secundum expositionem Bedae * dominus tentabatur quadraginta diebus, & quadraginta noctibus: sed hoc intelligendum est non de illis tentationibus visibilibus, quas narrat Matthæus & Lucas, quae manifeste factae sunt post ieiunium: sed de quibusdam aliis impugnationibus, quas forte illo ieiunii tempore Christus est a diabolo passus.

AD TERTIVM dicendum, quod sicut Ambrosius * dicit super Lucam, recessit diabolus a Christo usque ad tempus. quia postea non tentaturus, sed aperte pugnaturus aduenit, tempore scilicet passionis. Et tamen per illam impugnationem videbatur Christum tentare de tristitia, & odio proximorum: sicut in deserto de delectatione gulae, & contemtu Dei per idololatriam.

ARTICVLVS IIII.

Utrum fuerit conueniens ordo & modus tentationis Christi.

¶ Super Questionis quadragesimae prima Articulum quartum.

AD QVARTVM sic proceditur. Videtur, quod Christus non fuerit conueniens tentationis modus & ordo. Tentatio enim diaboli ad peccandum inducit: sed si Christus subuenisset corporali fami, conuertendo lapides in panem,

Titulus de modo & ordine. Ordo ad ipsas tentationes iter se respicit, quae prima, quae secunda, quae tertia. Modus & ordo simul, ad singulas respiciunt tentationes, quo